

הנדון: מידע לציבור על אודות בתי מלון בארץ

בשנים האחרונות אנו עדים לעליית המודעות הציבורית בנושא הכשרות ובכלל זה גם בתחום התיירות והנופש. מלונות רבים מקבלים תעודות הכשר מרבנויות מוסמכות אך יחד עם זאת הפעילות המתבצעת במקום מגוונת ובה לידי ביטוי בתחומים נוספים שאינם קשורים בהכרח לכשרות המזון. באנו במסמך זה להבהיר את תחומי התערבות הרבנות המקומית בנושא כשרות המזון והשבת במלונות וזאת לאחר שהתקבלו במשרדנו פניות רבות של נופשים אשר ביקשו לברר ענין זה. ראינו לנכון להביא לידיעת הציבור פירוט תחומים שעליו לבדוק בטרם החלטתו לבחור היכן ינפוש על מנת להתאים את אופי ההשגחה והצביון הדתי שבמלון לצרכיו.

יש להבהיר, כי על פי חוק, במתן תעודת הכשר על הרב המקומי להתחשב בדיני כשרות בלבד ועל כן יש לקחת בחשבון כי תעודת ההכשר הניתנת לבית המלון מתמקדת בעיקר בכשרות המזון, בעוד שהאחריות להיבטים הלכתיים אחרים שאינם קשורים להליך הכנת המזון והגשתו ובכלל זה ההווי הדתי, נתון למדיניות הנקטת ע"י המלון, בהתאם לקהל היעד אליו הוא פונה מתוך בחירה.

השהייה בבית המלון בשבתות ובמועדי ישראל משמשת כתחליף לבית ועל כן החכם עיניו בראשו כך שעליו לדאוג למצוא את המקום המתאים לו מבעוד מועד ובכך להימנע מעוגמת נפש מיותרת. אנו סבורים כי ככל שיגבר הביקוש מצד הקהל לצביון דתי מעבר לנושא הכשרות, כך יתאמצו בתי המלון יותר ויותר לאפשר מתן שירות זה בצורה מותאמת לקהל היעד.

נבקש להביא לידיעתכם, כי בהתאם לנוהלי הרבנות הראשית לישראל, בבתי מלון כשרים, נדרש בית המלון בין היתר להקפיד על הנושאים הבאים בתחום שמירת השבת הנוגעים למזון או מקום הגשתו:

1. בכניסה לחדר האוכל הרישומים יערכו ע"י מי שאינו יהודי. מומלץ שבמלון תהיה אפשרות לאורח לקבל מראש תלוש ("בון") בו רשום מספר החדר על מנת שיוכל למוסרו לפקיד הרושם שאינו יהודי.
2. מתפקידו של המשגיח לוודא כי קיימים שעוני שבת באולמות ציבוריים.
3. הזמנת שתייה בחדר אוכל ורישומה תתבצע ע"י אינו יהודי. מומלץ להציג לפקיד שאינו יהודי את כרטיס האורח בו מצוין מספר החדר.
4. להציב מיחמי מים המאושרים לשימוש בשבת ע"י אחד מהמכונים ההלכתיים.
5. מעלית שירות לשינוע אוכל עם סידורי שבת או פתרון להעברת דברי מאכל בשבת.
6. באירועים הנערכים בשבתות ובחגים בחדר האוכל ובמקומות ברחבי המלון בהם מוגש אוכל, לא יתאפשרו הסרטה, צילומים ומוסיקה בזמן הגשת האוכל.

ידע כללי בענייני כשרות:

להלן היבטים שאנו מציעים לציבור שומרי הכשרות לבדוק מול בית המלון בטרם הזמנת נופש:

1. האם לבית המלון תעודת הכשר בתוקף מטעם הרבנות המקומית המוסמכת?
2. פרטי המשגיח (שם פרטי ושם משפחה) ודרכי ההתקשרות עימו. מובהר בזאת כי המשגיחים מחויבים להיות כל זמן הכנת האוכל ובזמן הגשתו. להווי ידוע כי משגיח המלון צריך להיות נוכח כל השבת בבית המלון.

דרישות מיוחדות:

ככל שיש לכם דרישות מיוחדות בתחום הכשרות, כל אחד לפי מנהגו, מומלץ לברר:

1. מהי רמת הכשרות בבית המלון האם רגילה או מהודרת. קביעת רמת הכשרות הינה בסמכות הרבנות המקומית.
2. האם רמת הכשרות היא לאורך כל השנה או רק לתקופה שבה האורח מתכוון לשהות ומה הסידורים שנקטו לצורך כך.

3. במקרה שבו קיימת התחייבות מצד בעל המלון כלפי האורחים והקבוצות לפרדוקטים וסגנון השגחה מיוחדים, מומלץ לוודא מבעוד מועד כי נציג הרבנות המקומית במלון מודע לה ושהדבר תואם עמו מראש.

יש לדעת כי בכשרות מהודרת הבישולים יהיו לעולם לדעת השולחן ערוך (ספרדים) בעוד שבכשרות רגילה יתכן שיהיו לדעת הרמ"א (אשכנזים) דהיינו שהאש הודלקה ע"י יהודי.

ידע כללי בנושא שבת:

מעבר לאמור, אנו ממליצים לברר מראש עם נציג בית המלון את הנקודות הבאות הנוגעות לתחום שמירת השבת בבית המלון:

1. האם פינוי החדרים מתבצע בשבת או במוצאי שבת.
2. יש לבדוק האם קיימות דלתות בחדרים עם אפשרות לפתיחה וסגירה מכאנית ללא מגע חשמלי וללא חיווי אלקטרוני.
3. יש לבקש מפתח לחדר לפני שבת בנוסף לכרטיס הכניסה בהתאם לעניין.
4. יש להעביר את החדר למצב שבת (חיישני אורות, מקרר, מזגן וחלונות).
5. האם הדלתות החשמליות במרחב הציבורי מנותקות מזרם החשמל או קיימת דלת חלופית.
6. האם יש תחליף לברזים עם חיישנים (אם יש שילוט מתאים) **כולל בחדרי השירותים הציבוריים**.
7. האם קיים במלון איש שירות שאינו יהודי לצורך מתן שירות חדרים בשבת (כגון: מגבות, לולים) ומציאת פתרונות לתקלות.
8. האם חיישני תאורה בחדר המדרגות מנותקים או מופעלים עם הכניסה לחדר המדרגות.
9. האם קיימת אפשרות לרכישת מזון ומשקאות מערב שבת באמצעות תלושים.
10. האם יש מעלית שבת מאושרת ע"י אחד המכונים ההלכתיים.
11. רום סרוויס (שרות חדרים) על ידי מי שאינו יהודי.
12. האם קיימת עמדה להדלקת נרות שבת.
13. האם קיים נייר חתוך בחדרי השירותים.
14. האם אווירת השבת בשטחים הציבוריים מתאימה לאורחות חייו של האורח בהתייחס למוזיקה בלובי.
15. לבדוק מה גבול העירוב מחוץ לבית המלון.

לחץ כאן [לנהלי כשרות לבתי מלון של מועצת הרבנות הראשית לישראל](#)

הרב ינוב כהן

מרכז מח' בתי מלון ואולמות

העתקים:

הרה"ג דוד לאו שליט"א, הרב הראשי לישראל ונשיא מועצת הרה"ר

הרב משה דגן, מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל

הרב יעקב סבג, ראש אגף הכשרות הארצי

הרב רפי יוחאי, מנהל מח' הונאה בכשרות

רבני ומפקחי הרבנות הראשית לישראל